

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

GLASBA
≡ Izpitna pola D ≡

Posebni baletni test

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 10. junij 2010

SPLOŠNA MATURA

V nalogah od 1 do 5 z videoposnetkov prepoznajte korake in označite pravilne odgovore:

1. pas royal,
 entrechat-quatre; (1 točka)
2. battement soutenu,
 battement développé; (1 točka)
3. grande pirouette en dedans,
 grande pirouette en dehors; (1 točka)
4. ballonné,
 emboîté; (1 točka)
5. brisé,
 assemblé battu. (1 točka)

V nalogah od 1 do 5 dobi kandidat za vsak pravilen odgovor 1 točko.

6. Zapišite na videu posneto etudo.
Échappé (battu) sur un pied, coupé-ballonné (battu),
ballotté, ballotté, coupé-assemblé (battu),
échappé (battu), entrechat-quatre, entrechat-quatre,
sissonne ouverte, coupé-assemblé (battu), sissonne fermée. (2 točki)

Za zapis etude brez napake ali z eno napako dobi kandidat 2 točki, če sta napaki dve, 1 točko, če je napak več, pa 0 točk.

7. Zapis etude ni v skladu z videoposnetkom. Prečrtajte napačni korak in na črto napišite pravega:
Chassé, fouetté sauté, chassé, ~~fouetté sauté~~,
coupé, tombé, pas de bourrée, pas de chat,
piqué 1. arabesque, chassé, fouetté sauté,
coupé, tombé, pas de bourrée, sissonne fermée, relevé.
(grand jeté) entrelacé (2 točki)
*Če kandidat prečrta ~~fouetté sauté~~ dobi 1 točko, če napiše (grand jeté) entrelacé, dobi 1 točko.
Če sta oba odgovora pravilna, dobi 2 točki.*

8. Oglejte si videoposnetek in napišite:
 - a) naslov baleta: Giselle, 1 točka;
 - b) skladatelja: Adolph Adam, ime in priimek ali samo priimek 1 točka;
 - c) dobo nastanka in slog: 1841 ali prva polovica 19. st. in romantični balet, vsak podatek 1 točka, skupaj 2 točki;
 - d) koreografa prve postavitve: Jules Perot ali Jean Coralli, ime in priimek ali samo priimek enega ali drugega ali obeh 1 točka;
 - e) tri solistične vloge v baletu: Giselle, Albrecht, Hilarion, Bathilda, Mirta ... trije pravilni odgovori 1 točka.(6 točk)

9. Posneti so **trije** glasbeni odlomki. S številko označite vrstni red predvajanih plesov.

___ valček
3 mazurka
___ polka
2 čardaš
___ poloneza
1 tango

(3 točke)

Za vsak pravičen odgovor dobi kandidat 1 točko.

10. Oglejte si videoposnetek in določite, kateremu narodu ples pripada ali kako se ples imenuje.

Madžarski ples ali čardaš

(2 točki)

Za pravičen odgovor dobi kandidat 2 točki.

11. Navedite štiri korake ali druge značilnosti karakternih plesov iz prejšnje naloge.

Madžarski hod, madžarski hod z enim ali dvema udarcema, balancé, saut de basque, verjovočka, golubec, spust na koleno, dos à dos, cabriole ..., lahko tudi značilni kostumi, glasbene značilnosti ipd.

(2 točki)

Za štiri pravilne odgovore dobi kandidat 2 točki, za tri pravilne odgovore 1 točko, za dva ali manj pravičnih odgovorov pa 0 točk.

12. Naštejte vsaj tri pomembne skladatelje baletne glasbe iz 19. in začetka 20. stol.

Ludwig Minkus, Cesare Pugni, Riccardo Drigo, Peter I. Čajkovski ...

Lahko imena in priimki ali samo priimki.

(2 točki)

Za tri pravilne odgovore dobi kandidat 2 točki, za dva pravilna odgovora 1 točko. Če navede samo eno ime ali nobenega, pa 0 točk.

13. Navedite štiri skoke z dveh nog na dve nogi.

Changement de pied, pas royal, entrechat-quatre, entrechat-six, échappé, assemblé, sissonne fermée ...

(2 točki)

Za štiri pravilne odgovore dobi kandidat 2 točki, za tri pravilne odgovore 1 točko, za dva ali manj pravičnih odgovorov pa 0 točk.

14. Razčlenite naslednje korake:

a) cabriole:

b) sissonne fermée:

c) 1. arabesque:

d) pas jeté:

(4 točke)

Kandidatovi odgovori morajo zajeti bistvo posameznih korakov.

Za vsak pravičen odgovor dobi kandidat 1 točko.

15. Les Ballets Russes

(pomen skupine, njeni člani in sodelavci in njihova vloga v skupini).

- Ustanovitelj skupine je bil SERGEJ DJAGILJEV, ki si je zadal nalogo, da seznanjati zahod z rusko umetnostjo. V Parizu je organiziral slikarske razstave in sezono s Šaljapinom (ruski operni pevec) in ruskimi operami. 19. maja 1909 je tako zahod spoznal tudi ruski balet, ki je bil takrat na vrhuncu, medtem ko je na zahodu že zamiral. Skupino je Djagiljev imenoval Ballets Russes. Uspeh je bil velikanski. Djagiljev sam ni bil ne koreograf ne plesalec, ampak le organizator, zato je napak, da mu pripisujejo avtorstvo reform in koreografij v skupini. Znal pa je pritegniti eminentne umetnike tedanje dobe. *(Zajeto bistvo navedb prinese 1 točko.)*
 - M. FOKIN je bil prvi koreograf skupine od 1909 do 1914. Po sporu z Djagiljevim, ki je hotel za koreografa ustoličiti Nižinskega, je zapustil skupino. Nato je deloval v Monte Carlu in v Skandinaviji, 1923 pa se je preselil v Ameriko, kjer je 1942 umrl. Njegove koreografije so: Les Sylphides, Cleopatra, Carnaval, Šeherezada, Žar ptica, Le Spectre de la Rose, Narcisse, Petruška, Modri bog, Thamar, Daphnis et Chloe, Legenda o Jožefu. *(Navedba imena prinese 1 točko, vsaj tri koreografije pa še 1 točko.)*
 - VACLAV NIŽINSKI je Fokinov naslednik v skupini. Bil je plesalec z izrednim skokom in zmožnostjo vživljanja v vlogo. Njegova tehnika je bila na meji človeške zmogljivosti. Kljub za plesalca ne prav idealni postavi je na odru učinkoval kot posebljena lepota. Po uspehih v Marijinskemu teatru je zablestel v skupini Djagiljeva tako v klasičnih vlogah kakor tudi v novih koreografijah. Za Ballets Russes je koreografiral Favna na Debussyjevo glasbo in s koreografijo izzval ogorčenje puristov. Njegova druga koreografija Igre (Jeux) ni vzbudila pozornosti. Svoje videnje baleta je izrazil v Posvečenju pomladi, kjer je bilo vse v nasprotju s klasičnim baletom. Že sama glasba Stravinskega je bila za takratni okus neprebavljiva. Na premieri je moral Nižinski zaradi trušča in protestov publike za odrom dati plesalcem ritem, saj glasbe niso slišali. Stravinski je za Nižinskega izjavil, da "ubogi fant nima pojma o glasbi". Po poroki z madžarsko plesalko je izgubil naklonjenost Djagiljeva. Poskusil je organizirati svojo skupino, vendar neuspešno. Izumil je svoj način zapisovanja korakov, zato je bil med vojno aretiran, saj so mislili, da so to neke tajne šifre in on sam vohun. Duševno je zbolel in 1950 umrl v Londonu. *(Navedba imena prinese 1 točko, zajeto bistvo drugih navedb pa še 1 točko.)*
 - LEONID MJASIN je v svojih baletih Fantastična prodajalna, Trirogeljnik, Pulcinella, Parade, Ženske z dobrim humorjem dal plesu še večji poudarek kakor Fokin. *(Navedba imena prinese 1 točko.)*
 - BRONISLAVA NIŽINSKA je v svojih baletih Lisca, Svatba, Košute in Modri vlak nadaljevala bratove eksperimente. Obnovila je tudi zadnje dejanje Trnuljčice. *(Navedba imena prinese 1 točko.)*
 - GEORGI BALANCHIVADZE – BALANCHIN se je rodil v Sankt Petersburgu. Po revoluciji so bile ruske meje zaprte, tako da ni vedel za Fokinove reforme. Hotel je ustvariti nekaj novega in je 1921 naredil svojo prvo koreografijo, čez dve leti pa je s sošolci pripravil program, kjer je prikazal razvoj ruskega baleta od Petipaja do svojih novih idej. Profesorji so bili ogorčeni. Ustanovil je svojo skupino, imenovano Sovjetski državni balet, in z njo gostoval na zahodu, kjer se je srečal z Djagiljevim in v Ballets Russes nasledil Mjasina in Nižinsko. Za Djagiljeva je koreografiral deset baletov, med njimi balet Slavček, v katerem je zaslovela Angležinja Alicia Markova. Sodeloval je s Stravinskim in ustvaril balet Appolon Musagetes, ki je pomenil prelomnico v njegovem ustvarjanju. Po smrti Djagiljeva sta z Markovo postala člana skupine Ballet Russe de Monte Carlo. Skupini so se pridružile ruske plesalke, med njimi Tumanova, Baronova in Rjabuškina, stare od 11 do 14 let in znane kot "baby ballerinas". Plesali pa so tudi stari člani. 1934 je Balanchin odšel v Ameriko, kjer sta z Kirsteinom ustanovila The School of American Ballet. Iz nje se je razvil New York City Ballet. *(Navedba imena prinese 1 točko, zajeto bistvo drugih navedb pa še 1 točko.)*
 - 1923 je prišel iz Kijeva SERGEJ LIFAR, ki se je skupini pridružil kot plesalec. Po razpadu skupine je postal prvi plesalec pariške opere in cenjen koreograf in baletni teoretik. *(Navedba imena prinese 1 točko.)*
 - Drugi sodelavci skupine: Benois, Bakst, Cocteau, Picasso, Gončarova, Larionov, Mattisse, de Chirico; Stravinski, Ravel, Debussy, Satie, Schmitt, de Falla, Respighi, Richard Strauss in Prokofjev. *(Navedba vsaj treh imen prinese 1 točko.)*
 - Pedagog skupine: ENRICO CECCHETTI. *(Navedba imena prinese 1 točko.)*
- Morebitni drugi podatki prinesejo še do 2 točki, vendar skupaj v 15. nalogi največ 10 točk.*

(10 točk)

(Skupaj 40 točk)